

Чым ганарацца юныя беларусы?

У рамках рэспубліканскай акцыі «Жыву ў Беларусі і тым ганаруся» на гэтым тыдні ў Міністэрстве спорта і турызму Беларусі адбылася сустрэча прадстаўнікоў кіраўніцтва Мінспорту, а таксама Міністэрства адукацыі і Цэнтральнага камітэта ГА «БРСМ» з лепшымі юнымі краязнаўцамі з усіх куткоў Беларусі. Пераможцы абласных этапаў конкурсу на лепшую карту-схему, стэнд, краязнаўчы маршрут з абазначэннем мясцовых выдатных мясцін падрыхтавалі своеасаблівыя прэзентацыі роднай вобласці і яе багаццяў. Намеснік міністра спорта і турызму Чэслаў Шульга, намеснік міністра адукацыі Таццяна Кавалёва і другі сакратар ЦК ГА «БРСМ» Міхаіл Дзенісенка былі ўражаны таленавітасцю школьнікаў і іх творчым падыходам да вывучэння малой радзімы. Кожная дэлегацыя атрымала ў падарунак чатыры віды плакатаў — карт абласцей і рэспублікі — з пазначанымі на іх славуцасямі. Чэслаў Шульга зазначыў, што спадзяецца на тое, што школьнікі самі дапоўняць гэтыя карты, каб праз год перавыдаць іх з большай колькасцю пазначаных аб'ектаў.

Прызнаюся шчыра, грэх было не скарыстаць такую магчымасць і не спытаць у юных краязнаўцаў, як яны ставяцца да ідэі выбару «сямі цудаў Беларусі». Большасць школьнікаў падтрымала ініцыятыву «Народнай газеты», паўдзельнічалі ў нашым апытанні і некаторыя педагогі — кіраўнікі абласных дэлегацый.

Мясцовы каларыт

У сваёй большасці школьнікі перш-наперш пісалі пра цуды свайго рэгіёна. Некаторыя прапановы, наадварот, можна назваць скразнымі. Наш агульны спіс цудаў папоўніўся дзякуючы нестандартным адказам юных краязнаўцаў многімі новымі назвамі. Што ж адметнага прапанавалі дзеці і іх кіраўнікі?

Пятнаццацігадовая Анастасія Якабук і шаснаццацігадовая Станіслава Максімовіч з Брэста прапанавалі ўключыць у спіс музэй «Бярэсце» як выдатны археалагічны помнік нашай краіны. Узгадалі таксама **Элізу Ажэшка**, а кіраўнік групы Ірына Круглова прапанавала занесці ў нашу скарбонку ансамбль «Песняры», **Ружанскі палац** — «беларускі Калізей», як піша яна ў анкеце, і **канал Агінскага**. Брэстаўчане амаль аднагалосна адзначылі не толькі гістарычныя помнікі і выдатных людзей, але і прыродныя багацці нашай краіны — **нацыянальныя паркі, блакітныя азёры Беларусі, балоты** — лёгкія Еўропы, не забыліся і пра бацьку — **Нёман**.

кавіцкай цэрквамі, а таксама **Новым і Старым замкам у Гродне**. Пятнаццацігадовы Яўген Кажмякін прапанаваў уключыць у спіс **Аўгустойскі канал, Фарны касцёл у Гродне і Навагрудскі замак**. Крысціна Аверка запісала ў анкеце імя **Пятра Машэрава**, цудам таксама дзяўчына лічыць **Дакудаўскі журавінавы заказнік** у Лідскім раёне, які мае рэспубліканскае значэнне.

лацы. Культурна-гістарычная спадчына таксама не пакінула гамяльчан раўнадушнымі. Яны ганарацца **царквой св. Мікалая ў Мазыры, Чачэрскай ратушай, Веткаўскім музеем, Спаса-Праабражэнскай царквой у Чачэрску...** Узгадалі таксама і **цар-дуб у Лельчыцкім раёне каля вёскі Данілевічы**.

Маладыя мінчане знаходзяцца ў больш цяжкай, чым іншыя, сітуа-

Адноўлены амфітэатр у Віцебску: гаспадарам «Славянскага базару» ёсць чым ганарыцца

«Алмаз» лічаць цудам не толькі жыхары сталіцы, але і яе шматлікія госці

Хто ж заняў першыя пяць радкоў рэйтыngu, складзенага паводле рэзультатаў апытання? На пятым месцы (не выключана, што дзякуючы патрыятызму вялікай каманды Гомельскай вобласці) апынуўся **палацава-паркавы ансамбль у Гомелі**. Гэта помнік архітэктуры другой паловы XVIII — XIX ст., які ўключае ў сябе палац, парк, Петрапаўлаўскі сабор і капліцу. Зараз у палацы размяшчаецца Гомельскі абласны краязнаўчы музей. Па канцэнтрацыі і спалучэнні элементаў, уваходзячых у палацава-паркавы ансамбль, а таксама па іх гісторыка-культурнай значнасці комплекс сапраўды не мае аналагаў на тэрыторыі Беларусі.

Чацвёртае месца заняла **Бела-вежская пушча**. Адна з удзельніц апытання нават у дужках удакладніла, што падабаецца ёй наш нацыянальны парк не толькі багаццем і разнастайнасцю прыроднага свету, але і наяўнасцю ў пушчы рэзідэнцыі Дзеда Мароза! Бела-вежская пушча — адзін з самых старых запаведных масіваў Еўропы, які Беларусь падзяляе з Польшчай. Даўжыня нацыянальнага парку з поўначы на поўдзень складае больш за 60 кіламетраў, з захаду на ўсход — ад 10 да 50 кіламетраў. Ён займае плошчу 163 505

ням з сямі цудаў Беларусі назвалі **Нацыянальную бібліятэку Беларусі**. Нагадаем, што студэнты гістарычнага факультэта БДУ на першае месца паставілі менавіта замак у Міры, а бібліятэка паднялася толькі да сёмай прыступкі. Наступным разам мы абагульнім усе галасы, якія ўжо паступілі і працягваюць паступаць у рэдакцыю, і вызначым прамежавых лідэраў. Кожны голас мае значэнне, таму пішыце, тэлефануйце, выказвайце свае меркаванні!

Пазнай сваю краіну і пішы нам!

Падчас сустрэчы школьнікаў з прадстаўнікамі міністэрстваў была аб'яўлена новая намінацыя Рэспубліканскага турыстычнага конкурсу «Познай Беларусь!» «Я познаю Беларусь», якая ў гэтым годзе адбудзецца ўпершыню. Удзельнікі намінацыі на працягу года наведваюць прапанаваныя турыстычныя аб'екты на тэрыторыі Беларусі і адзначаюць сваё наведванне ў спецыяльных кніжках або фатаграфуюцца на фоне аб'екта. Тыя, хто ўбачыць найбольшую колькасць цікавых мясцін на Беларусі, атрымаюць па выніках акцыі каштоўныя прызы. Падрабязней пра акцыю можна

Калі віцябчане прэзентавалі на сустрэчы багацці сваёй вобласці, ім ўдалося разыграць сапраўдны спектакль з удзелам вядомага літаратурнага персанажа — Тараса на Парнасе. Віцебскія школьнікі высветлілі і як выглядае выток Бярэзіны, і па якіх мясцінах Паазер'я праязджаў Аляксандр Пушкін, і дзе знаходзяцца лепшыя заказнікі з журавінамі... Расказваць пра Полацк і яго здабыткі для іх ужо надта прымітыўна. "У Брэсцкай

Юныя тэхнакраты

Дэлегацыя Гомеля на сустрэчу прыехала самая вялікая, хлопцы і дзяўчаты добра падрыхтаваліся: і спявалі, і чыталі рэп, прэзентуючы сваю малую радзіму. Распавядаючы пра Гомельскую вобласць, краязнаўцы не абмежаваліся інфармацыяй пра славутыя помнікі архітэктуры і культуры, землякоў і прыродныя багацці, але шмат расказвалі і

цы — многія помнікі і багацці нашай сталіцы былі знішчаны ў ваенны час. Дарэчы, сам **Мінск** як цуд запісалі ў сваіх анкетах трое школьнікаў з іншых рэгіёнаў краіны. Так, Станіслава Максімовіч з Брэста піша: "Мінск шмат перажыў за кароткі час. Змог адрадіцца ва ўсёй красе і варты высокага звання". Па праву ганарыцца мінская моладзь храмамі, якія цудам захаваліся (напрыклад, **Свята-Петрапаўлаўскім саборам**), **Траецкім прадмесцем**, узгадваюць і **Мінскую ратушу**. А побач — больш маладыя славутасці сталіцы: **Лядовы палац спорту, футбольны манеж, Дом урада, Музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны і нават Музей валуноў**.

Што датычыцца прадстаўнікоў Мінскай вобласці, выбраныя імі ў анкетах цуды аказаліся ў лідэрах нашага агульнага рэйтыngu, таму пра іх — крыху ніжэй.

Агульныя каштоўнасці

Ёсць у нашай агульнаацыянальнай скарбонцы імёны і помнікі, якія аднолькава дарагія сэрцу кожнага беларуса незалежна ад месца яго пражывання. Хоць бы раз узгаданы ў анкетах **Уладзімір Караткевіч і Васіль Быкаў, Леў Сапега, Полацк і Нясвіжскі замак, двойчы — Еўфрасіння Полацкая і столькі ж разоў яе славуты крыж**. Па тры галасы школьнікі і іх настаўнікі аддалі за полацкі **Сафійскі сабор, Францыска Скарыну і Янку Купалу, Касцёл св. Сымона і Алены ў Мінску, Косаўскі палац Пуслоўскіх, Хатынь і Траецкае прадмесце**. На адзін голас больш атрымалі знакамітыя цуды прыроды — **Браслаўскія азёры і возера Нарач**. На той жа прыступцы папулярнасці аказаліся **Якуб Колас і каменны крыж у Тураве**.

пра сучасную прамысловасць рэгіёна, найбуйнейшыя прадпрыемствы Гомеля і Гомельшчыны. Не дзіўна, што такія тэхнакратычны падыход назіраўся і ў анкетах. Так, цудамі Беларусі прапанавалі лічыць прамысловыя гіганты "**Гомсельмаш**", "**Пінскдрэў**", **Добрушскі фарфарава завод і папяровую фабрыку, а таксама папяровую фабрыку ў Гомелі**. Гомельскі "**Крышталь**" і чамусьці **Мазырскі піваварны завод** таксама трапілі ў анкеты. Семнаццацігадовы Аляксандр Курыловіч лічыць адным з сямі цудаў Беларусі **лядовыя па-**

Падобных царкве-крэпасці ў Сынкавічах храмаў абарончага тыпу ва ўсёй Еўропе — адзінкі

Палацава-паркавы ансамбль у Гомелі — візітоўка і горада, і вобласці

вобласці на картах пазначаюць як выдатны помнік прыроды валун, даўжынёй больш за метр, у Мінскай — даўжэйшы за два метры. А ў нас, калі валун крыху карацейшы за тры метры, на яго ніхто і не гляне — такой "галькі" ўздоўж дарог у нас колькі хочаш валяецца", — жартавалі віцябчане. Але свой сапраўдны сціплы характар яны выявілі ў анкетах. У іх прадстаўнікі самай паўночнай вобласці са сваіх цудаў напісалі толькі пра **Летні амфітэатр і ратушу ў Віцебску**. Насця Гудым прапанавала таксама **гару Дзяржынская**, якая знаходзіцца ў Мінскай вобласці.

Магіляўчанін Дзіма Станкевіч лічыць вартым звання **цуда Нікольскі сабор** у сваім родным горадзе, а таксама **Днепр**. Яго земляку Сяргею Ільінскаму больш падабаецца **Савецкая плошча Магілёва**, таксама ён вылучыў **Буйніцкае поле і камень Канстанціна Сіманова** — месца, дзе быў развешаны прах славутага публіцыста і пісьменніка. Галіна Камандышка з мясцовых славутасцяў адзначыла ў сваёй анкеце **музей Паўла Масленнікава** — вядомага беларускага мастака, які меў сваю школу ў Магілёве.

Гродзенскія школьнікі ганарыліся **Калежскай і Сі-**

гектараў і размешчаны ў межах Гродзенскай і Брэсцкай абласцей. Трэць галасоў удзельнікі апытання аддалі за **Брэсцкую крэпасць**, і яна апынулася на трэцім месцы. Нацыянальны брэнд Беларусі — **Мірскі замак** — займае пачэсную другую прыступку. І больш за 55 працэнтаў рэспандэнтаў ад-

даведацца на сайце Нацыянальнага агенцтва па турызму www.belarustourism.by. Калі вы ўжо наведалі нейкія цікавыя мясціны Беларусі і лічыце іх вартымі звацца адным з сямі цудаў Беларусі, абавязкова прымайце ўдзел і ў акцыі "Народнай газеты"! Алена ЯСКО, "НГ"

Дняпро ў разліве — відовішча сапраўды дзівоснае

Цудамі Беларусі я лічу:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Ваша імя і месца жыхарства (вобласць і раён)

А як думаеце Вы, шаноўны чытач? Прагаласаваць за той ці іншы цуд ці дадаць тое, што яшчэ не ўзгадвалася, Вы можаце, запоўніўшы гэту простую анкетку і даслаўшы яе на адрас рэдакцыі. Вы таксама можаце пакінуць сваё меркаванне па тэлефоне **(017) 287-15-07** або на нашым сайце **ng.by**. Спяшайцеся: ваш голас можа аказацца рашаючым!

У нашым рэйтыngu прэтэндэнтаў звацца адным з сямі цудаў Беларусі ўжо вызначыліся фаварыты. Але ўсё можа змяніцца за некалькі дзён дзякуючы вашым галасам. Мяркуем, што да канца вясны барацьба будзе цікавай і інтрыгуючай. Аб усім гэтым падрабязна — на старонках "Народнай газеты".

**Не прапусціце самае цудоўнае і цікавае!
Заставайцеся з "Народнай газетай"!**